

Molde kommune
Plan- og utviklingsavdelingen
Seksjon landbruk og naturforvaltning

Melding om vedtak

Det Kongelige Landbruksdepartement

Postboks 8007
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref:
2008/2487

Saksbeh:
Knut Stenså

Arkivkode:
V63/&13

Dato:
30.04.2008

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 08/216	Doknr.: 101
Mottatt: 02 MAI 2008	ASR/SEB
Saksbeh.: TAA	Ark.: 479
Arkivkode: V63/&13	Dato: 30.04.2008

Høring: Endring i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven

Saksprotokoll i Molde formannskap - 29.04.2008

Formannskapets innstilling

Molde kommune gir sin støtte til forslag om endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Høringen vil bli tatt opp til behandling i Molde kommunestyre den 22. mai 2008.
En vil oversende kommunestyrets vedtak umiddelbart etter denne datoen.

Knut Stenså
Landbrukssjef

Saksframlegg

Høring: Endring i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
46/08	Plan- og utviklingsstyret	22.04.2008
81/08	Molde formannskap	29.04.2008
	Molde kommunestyre	

Rådmannens forslag til vedtak

Molde kommune gir med ett unntak sin støtte til forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Molde kommune mener at arealgrensen på **350 daa produktiv skog** ved boplikt på bebygd eiendom bør endres til **350 daa totalareal**. Dette gjelder også arealgrensen i kravet til odlingsjord.

Molde kommune mener at boplikt på utmarksteiger uten bebyggelse kan oppfylles ved at den som overtar slike eiendommer bor i kommunen.

Saksprotokoll i Plan- og utviklingsstyret - 22.04.2008

Innstilling

Molde kommune gir med ett unntak sin støtte til forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Molde kommune mener at arealgrensen på **350 daa produktiv skog** ved boplikt på bebygd eiendom bør endres til **350 daa totalareal**. Dette gjelder også arealgrensen i kravet til odlingsjord.

Molde kommune mener at boplikt på utmarksteiger uten bebyggelse kan oppfylles ved at den som overtar slike eiendommer bor i kommunen.

Behandling

Torgeir Dahl (H) fremmet følgende alternative forslag:

Molde kommune støtter ikke forslaget til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Norsk landbruk trenger færre reguleringer, større frihet og forbedrede eiendomsrettigheter. Boplikten er et uønsket inngrep i den enkelte bondes eiendomsrett. Boplikten gir svært lave

priser på landbrukseiendommer, og dette har medført at hver femte landbrukseiendom med bygninger sto ubebodd i 2006.

Molde kommune mener lovverket må liberaliseres for å øke bøndenes selvråderett og gi økt aktivitet i distriktene.

Det ble votert alternativt mellom rådmannens forslag til innstilling og H's fremsatte forslag der førstnevnte ble vedtatt med 6 mot 5 (H,FrP (stemmer)).

Saksprotokoll i Molde formannskap - 29.04.2008

Formannskapets innstilling

Molde kommune gir sin støtte til forslag om endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Behandling

Torgeir Dahl (H) fremmet følgende alternative forslag:

Primærforslag

Molde kommune støtter ikke forslaget til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

Norsk landbruk trenger færre reguleringer, større frihet og forbedrede eiendomsrettigheter. Boplikten er et uønsket inngrep i den enkelte bondes eiendomsrett. Boplikten gir svært lave priser på landbrukseiendommer, og dette har medført at hver femte landbrukseiendom med bygninger sto ubebodd i 2006.

Molde kommune mener lovverket må liberaliseres for å øke bøndenes selvråderett og gi økt aktivitet i distriktene.

Subsidiærforslag

Molde kommune gir sin støtte til forslag om endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven.

H's fremsatte primærforslag falt med 5 mot 4 (H, FRP) stemmer.

Det ble votert alternativt mellom innstillingen og H's fremsatte subsidiærforslag der sistnevnte ble vedtatt med 5 mot 4 (AP, SP, V) stemmer.

Saksopplysninger

Behovet for endringer:

Landbruks- og matdepartementet la 05.02.2008 ut til høring forslag til endringer i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven vedrørende bestemmelser om bo- og driveplikt mm. Bakgrunnen for

endringsforslaget er ønsket om et enklere og mer målrettet regelverk med tanke på oppnåelse av bosettingsmål og drift av jordbruksarealene.

Reglene om omfanget av odelsrett, om konsesjonsplikt og om bo- og driveplikt er, og har vært, en sentral del av landbrukslovgivningen i mange år og er utvilsomt av betydning for gjennomføringen av landbrukspolitikken. Reglene har betydning bl.a. for eierstrukturen i landbruket, men har også betydning ut over landbruket, bl.a. for kommunenes muligheter til å hindre at helårsboliger blir brukt til fritidsformål. Dette er en viktig distriktspolitisk dimensjon ved lovverket.

De mål denne lovgivningen forfølger er viktige i et langsiktig perspektiv. På landbruksområdet gjelder dette bl.a. målet om å sikre produktive arealer for framtidig matproduksjon og målet om å legge til rette for rasjonell, bærekraftig drift som kan gi grunnlag for verdiskaping. Reglene tjener også mål som å ivareta og øke bosettingen i distriktene, og målet om å sikre kulturlandskapet. Videre er reglene viktige for å sikre gode løsninger ved arv og skifte av landbrukseiendom.

Bestemmelsene i odelsloven, konsesjonsloven og jordloven legger rammer for hva den enkelte kan gjøre med eiendommen sin. Etter Landbruks- og matdepartementets syn er det i dag flere forhold knyttet til bestemmelsene om bo- og driveplikt, som bør endres. Disse bestemmelsene bør etter Landbruks- og matdepartementets syn gjøres mer målrettet, og regelverket bør forenkles.

Landbruks- og matdepartementets forslag:

- At bestemmelsene om boplikt etter odelsloven i hovedsak flyttes til konsesjonsloven, og at bestemmelsene om driveplikt etter konsesjonsloven og odelsloven flyttes til jordloven.
- At boplikt skal oppstå ved erverv av bebygd eiendom over 25 dekar dyrka mark, eller over 350 dekar produktiv skog.
- At konsesjonsplikt skal oppstå ved erverv av bebygd eiendom over 25 dekar dyrka mark. Arealgrensen på 100 dekar totalareal beholdes som i dag.
- At kravet til odlingsjord blir 25 dekar dyrka mark eller 350 dekar produktiv skog.
- At det blir et spørsmål om arealgrenser når det skal tas stilling til om det oppstår boplikt eller om det dreier seg om odlingsjord. Det vil si at det verken etter konsesjonsloven eller odelsloven skal foretas en konkret vurdering av om eiendommen er en "jord- og skogbrukseiendom" eller "kan nyttast til landbruksdrift".
- At den som ikke vil eller kan oppfylle boplikten må søke konsesjon, dvs. at adgangen til å søke fritak fra boplikt faller bort, og at det gis nærmere regler for konsesjonsvurderingen i disse tilfellene.
- At det gis nærmere regler for vurderingen av om det skal stilles vilkår om boplikt ved konsesjon.
- At boplikten bare kan oppfylles ved at eieren registreres i folkeregisteret som bosatt på eiendommen.
- At driveplikten skal gjelde jordbruksareal som kan drives lønnsomt, uavhengig av om det har skjedd en overdragelse, og være varig.
- At slektskapsunntaket kan oppheves der kommunen har innført forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.

Departementet ber også om synspunkter på:

- om det bør innføres boplikt i kommunen ved erverv av utmarkseiendom.

Ut over dette inneholder notatet noen forslag til endringer i forskriftsverket, bl.a. innføring av krav til kommunens saksforberedelse ved prisvurdering etter konsesjonsloven.

Kommentar:

Forslagene tar sikte på å oppnå større forutberegnelighet, bedre målretting og forenklinger. De fleste forslagene gjelder bestemmelsene om bo- og driveplikt, men det foreslås også endringer i konsesjonspliktens og odelsrettens omfang og i reglene om forhold som er av betydning for om konsesjon skal gis.

Gjeldende regler:

Reglene om bo- og driveplikt er dels fastsatt i konsesjonsloven, dels i odelsloven, og oppstår ved erverv av landbrukseiendom. Plikten kalles lovbestemt når den følger av odelsloven og når den er et vilkår for nær slekts konsesjonsfrie erverv. Bo- og driveplikt kan også bli

fastsatt som vilkår for konsesjon. Reglene innebærer at det i praksis oppstår boplikt ved alle erverv av landbrukseiendom.

Dagens grenser for konsesjonsfritt erverv, og dermed grense for når bo- og driveplikt, inntreer i hovedsak når arealet er 20 daa dyrka areal, eller over 100 daa totalareal.

Dette gjelder bebygd eiendom utenom nær slekt.

Vurdering/kommentar:

Ulike arealgrenser for bo-og driveplikt og krav til odlingsjord på en side, og arealgrenser for konsesjon på den andre siden, kan skape forvirring. Kontrollen med boplikt ved at bostedet godkjennes gjennom folkeregisteret er erfaringsmessig ikke god nok.

Når det gjelder arealgrensen på 350 daa produktiv skog, bør det vurderes om begrepet produktiv skog burde vært sløyfet, da det er tvilsomt om vi har gode nok grunnlagstall til denne vurderingen.

Vedlegg: Lovendringsforslaget

Høringsdokument på:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/Horinger/Horingsdokumenter/2008/Horing---Forslag-til-endringer-i-odelslo/-2/Horingsnotat---Endringer-i-odelsloven-ko.html?id=499160>

Hilmar Windstad

Geir Amdam